

Landbrugsstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V
Sendt pr. mail til landbrugsstotte-geodata@lbst.dk

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V
T +45 3339 4000
E info@lf.dk
W www.lf.dk
CVR DK 25 52 95 29

Hørings svar ang. tilskud til økologisk arealtilskud (journalnummer 21-12232-000025)

Hermed fremsendes høringssvar fra Landbrug & Fødevarer ang. Landbrugsstyrelsens høring af bekendtgørelsen om økologisk arealtilskud, der blevet udsendt den 14. juni 2022 med en kort svarfrist.

Økologisk arealtilskud overgår fra at være en flerårig landdistriktsordning til at være en et-årig bioordning fra og med 2023 i forbindelse med overgangen til en ny landbrugspolitik fra 1. januar 2023. Bekendtgørelsesændringen, der er i aktuel høring, drejer sig udelukkende om håndtering af de eksisterende flerårige tilsagn, som vil fortsætte i perioden frem til 2025. Det drejer sig om, at der i den kommende tilsagnsrunde ikke vil kunne ansøges om nye basistilsagn og omlægningstillæg. Der vil udelukkende kunne foretages justeringer af eksisterende tilsagn ift. kvælstoftillæg og/eller bærtillæg.

Landbrug & Fødevarer vil kommentere de enkelte elementer i det følgende. Efterfølgende kommenteres også en række pointer, som savnes i en opdateret vejledning.

Ansøgningsprocedure ift. justering a tillæg

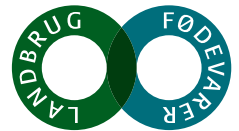
Det fremgår af høringen, at proceduren ift. ansøgning om nyt kvælstoftillæg eller frugt- og bærtillæg ændres. Det skal fremover ske i et nyt særskilt skema.

Det fremgår af høringen, at ansøgningsfristen kommer til at fremgå af reglerne i bekendtgørelse om markblok, elektroniske fællesskema og elektroniske tilsagnsskemaer.

Samtidigt fremgik det af nyhed på Landbrugsstyrelsens hjemmeside den 15. juni 2022, at ansøgning om nye tillæg til eksisterende tilsagn indsendes i perioden 1. juli 2022 til 28. september 2022.

Det er for Landbrug & Fødevarer afgørende at ansøgningsproceduren virker og er enkel at gå til. Landbrug & Fødevarer mener også, at man som tilsagnshaver bør have mulighed for at gå ud af sit tilsagn uden tilbagebetalingskrav (alternativt at nedskrive udbetalingen til 0 kr. til de sidste år) hvis man som landmand ønsker at gå ind i en af de nye bioordninger fremadrettet i stedet for. Det uddybes i afsnittet "adgang til at søge nye bio-ordninger" nedenfor.

I forhold til frugt- og bærtillægget, så vil Landbrug & Fødevarer opfordre til at bortfaldet af krav om podede planter genovervejes for valnød og ægte kastanje for at sikre at tillægget går til egentlig økologisk produktion.

Nye begreber autorisation/certificering

Det fremgår af høringen, at ordet "autorisation" konsekvent rettes til "autoriseret eller certificeret". Det er uklart om dette medfører nogle ændringer for ansøgerne? Der ønskes en redegørelse for dette.

Elektronisk producentskifte

Det fremgår af høringen, at det elektroniske producentskifte genindføres. Det er vigtigt, at producentskifte indføres på en måde, så ansøgerne ikke manuelt skal genindtaste alle relevante oplysninger. Der bør indføres en løsning, hvor mark- og tilsagnsoplysninger indlæses automatisk, så der ikke opstår risiko for indtastningsfejl. Såfremt indlæsningen ikke sker automatisk, så bør det være muligt for ansøgerne fx at vedhæfte en udskrift fra Tastselv.

Det fremgår af høringen, at det fortsat vil være muligt at indgive producentskifteerklæringer ved indsendelse af et skema i situationer, hvor erhverver hverken indtræder i tilsagnet eller underskriver producentskifteerklæringen. Det er positivt.

Det er vigtigt, at overgangen til elektronisk producentskifte pr. 1. juli 2022, bliver ledsaget af en helt klar kommunikation, samt at indførelsen sikrer at ansøgere og rådgivere på ethvert tidspunkt har et opdateret og retvisende billede af en given ansøgning samt at risikoen for at begå fejl minimeres.

Rettidige udbetalinger

Økologisk arealtilskud har i en årrække været udfordret af sene udbetalinger. Landbrug & Fødevarer anerkender, at der er sket fremskridt på området. Det er dog afgørende for Landbrug & Fødevarer, at alle ansøgninger udbetales rettidigt. Landbrug & Fødevarer har i en årrække peget på, at 97% af udbetalingerne bør være gennemført ved udgangen af 1. kvartal, samt at der åbnes op for a conto-udbetalinger i de tilfælde, hvor udbetalingerne trækker ud. Der kunne med fordel indføres bestemmelser herom i bekendtgørelsen.

Ønsker til opdatering af vejledning

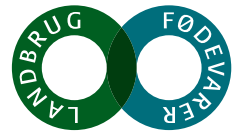
Vejledningen er ikke i høring. Dette ville ellers have været nyttigt, da det er helt afgørende, at de økologiske landmænd og deres rådgivere har et opdateret billede af, hvordan ordningen håndteres i overgangen til en ny landbrugspolitik. Det ville således i den forbindelse være nyttigt at ordningens vejledning blev sendt i høring samtidigt med høring af bekendtgørelsen. Frem til 2025 vil økologiske landmænd skulle håndtere flerårige eksisterende tilsagn på nogle arealer samtidigt med at der vil være nye tilskudsordninger, der kan være relevante for samme areal. Der gennemføres også nye grundkrav til økologer, der modtaget grundbetaling. Der skal være hel klarhed om konsekvenserne heraf.

Om samspil med den kommende landbrugspolitik generelt

Den kommende ansøgningsrunde gennemføres midt i overgangen mellem den eksisterende programperiode og den kommende programperiode, og der er i den forbindelse behov for en helt klar kommunikation om, hvordan den kommende bioordning for økologi vil gennemføres i den kommende programperiode fra 2023 og frem.

Adgang til at søge nye bio-ordninger

Det er vigtigt for Landbrug & Fødevarer, at der er en klar kommunikation om, hvordan økologer med eksisterende tilsagn står i forhold til kommende bioordninger, de åbner i 2023 og frem. Der er behov for en klar procedure i forhold til de arealer, hvor en økologisk landbruger ønsker at gå ind i den kommende bioordning ekstensivering med slæt eller bioordningen for biodiversitet og

bæredygtighed. Landbrug & Fødevarer mener, at det bør være muligt at komme ud af eksisterende flerårige tilsagn uden tilbagebetalingskrav, hvis ansøger fremadrettet ønsker at deltage i en af de nye bioordninger i stedet for.

Om kontrol af bagvedliggende ejerforhold

Rigsrevisionen kritiserede i maj 2021 Landbrugsstyrelsens forvaltning af landbrugsstøtte, herunder utilstrækkelig kontrol af ansøgernes bagvedliggende ejerforhold. Landbrug & Fødevarer savner en uddybende forklaring af, hvad dette betyder for økologiske landmænd, der er organiseret med mere end et CVR-nummer. Såfremt Landbrugsstyrelsen ændrer praksis på området, så bør det udelukkende gælde fremadrettet, så ansøgere får en reel mulighed for at rette op på evt. forhold, som fremadrettet bør håndteres på en anden måde.

Sanktionering i tilfælde af manglende eller forsinket indsendelse af gødningsregnskab

Landbrug & Fødevarer vil opfordre til at de vejledende vægtningskategorier i bilag 2 til den eksisterende vejledning om økologisk arealtilskud revideres. Vægtningskategorierne anvendes når Landbrugsstyrelsen fastsætter sanktioner.

Fastsættelse af vægtningskategori 4 for manglende indsendelse af gødningsregnskab i den eksisterende vejledning om økologisk arealtilskud er ifølge Landbrug & Fødevarer i strid med det EU-retlige proportionalitetsprincip, og der er efter Landbrug & Fødevarers mening derfor ikke grundlag for at kræve tilbagebetaling af økologisk arealtilskud på denne baggrund.

Landbrugsstyrelsen kan godt have et vejledende udgangspunkt for vurderingen af sanktioner, men for det første friholder et sådan vejledende udgangspunkt ikke myndigheden fra at foretage et konkret skøn over, hvorvidt reaktionen står mål med forseelsens karakter (forbud mod skøn under regel). For det andet er det nuværende bilag 2 til vejledningen ikke fyldestgørende, da der bør sondres mellem tilfælde, hvor gødningsregnskabet ikke er indsendt, og tilfælde, hvor gødningsregnskabet er indsendt, men blot forsinket.

Desuden er anvendelse af vægtningskategori 4 for denne type overtrædelser ikke proportional, når det sammenholdes med Landbrugsstyrelsens fastsættelse af vægtningskategorier for øvrige overtrædelser af støtteberettigelseskrav og forpligtelser. Eksempelvis er vægtningskategori 4 anvendt ved materielle overtrædelser af forpligtelser i form af manglende støtteberettigelse af arealerne under grundbetalingsordningen samt overgødsning med over 30 kg udnyttet N pr. ha harmoniareal. Samtidig er et mangelfuldt gødningsregnskab og en overgødsning på 6-9 kg udnyttet N pr. ha harmoniareal fastsat til vægtningskategori 2. Dermed er der ikke en indbyrdes systematik og sammenhæng i fastsættelsen af vægtningskategori 4 for overtrædelser i relation til gødningsregnskab i forhold til fastsættelsen af vægtningskategorier for overtrædelser af øvrige forpligtelser, hvilket også er en del af det EU-retlige proportionalitetsprincip.

Med venlig hilsen

Mette Trudsø Kruse
Chefkonsulent

Klima & EU

D +45 3339 4260
M +45 3058 2153
E mtk@if.dk